

**ỦY BAN NHÂN DÂN
TỈNH ĐỒNG THÁP**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: /UBND-ĐTXD
V/v báo cáo và kiến nghị Thủ
tướng Chính phủ các nội dung có
liên quan đến quản lý, khai thác
khoáng sản trên địa bàn tỉnh

Đồng Tháp, ngày tháng năm 2022

Kính gửi: Thủ tướng Chính phủ

Thực hiện Thông báo số 183/TB-VPCP ngày 25/6/2022 của Văn phòng Chính phủ về Kết luận của Phó Thủ tướng Chính phủ Lê Văn Thành, Trưởng ban Chỉ đạo tại cuộc họp trực tuyến lần thứ 3 Ban Chỉ đạo của Chính phủ triển khai thực hiện Dự án xây dựng công trình đường bộ cao tốc Bắc – Nam phía Đông (gọi tắt là Thông báo số 183/TB-VPCP).

Thực hiện chỉ đạo nêu trên, qua rà soát về tình hình quản lý, khai thác khoáng sản (cát) trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp, UBND tỉnh Đồng Tháp báo cáo và đề xuất Thủ tướng Chính phủ như sau:

I. Thông tin chung về tình hình khai thác và sử dụng cát trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp

Tỉnh Đồng Tháp là tỉnh đầu nguồn sông Cửu Long, có sông Tiền và sông Hậu chảy qua, phát triển kinh tế dựa vào sản xuất nông nghiệp là chủ yếu. Trong những năm gần đây, các Quốc gia ở thượng nguồn sông Mê Công xây dựng nhiều đập thủy điện, cùng với sự biến đổi khí hậu trên toàn cầu làm cho lượng nước từ phía thượng nguồn sông Mê Công chảy về sông Tiền, sông Hậu ngày càng giảm, đồng thời lượng phù sa (trầm tích cát sông) bồi đắp hàng năm cũng giảm đi rất nhiều.

Thống kê tình hình khai thác cát giai đoạn từ 2015-2021 trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp như sau:

Năm	Công suất cho phép khai thác (m ³ /năm)	Khối lượng khai thác thực tế (m ³)
2015	9.470.000	8.721.137
2016	10.000.000	9.465.101
2017	8.143.000	9.217.984
2018	8.450.000	7.080.823
2019	8.280.000	7.108.157
2020	7.124.801	7.008.894
2021	5.216.000	4.442.739

Năm 2022, UBND tỉnh Đồng Tháp cấp phép khai thác cát sông với công suất khai thác khoảng 6,0 triệu m³/năm, và dự kiến sẽ tiếp tục cắt giảm dần sản lượng khai thác trong các năm tiếp theo (ước tính năm 2023 sẽ tiếp tục giảm thêm khoảng 2,0 triệu m³, do thực tế nhiều mỏ cát đến nay đã gần hết trữ lượng và đạt cao trình cho phép khai thác theo quy định).

Qua tổng hợp, nhu cầu cát của tỉnh Đồng Tháp năm 2022 – 2025 rất lớn, bao gồm: nhu cầu sử dụng cát cho các công trình sử dụng vốn đầu tư công; nhu cầu sử dụng của người dân; nhu cầu của các dự án đầu tư tư nhân quan trọng thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của địa phương; phần lớn nhu cầu cát phục vụ cho công trình sử dụng vốn đầu tư công (trong đó có nhiều công trình sử dụng vốn ngân sách Trung ương hỗ trợ, vốn vay ODA). Thống kê sơ bộ nhu cầu cát của tỉnh Đồng Tháp năm 2022 – 2025 như sau:

Năm	2022	2023	2024	2025
Nhu cầu (m ³)	13,41 triệu	14,78 triệu	10,4 triệu	4,6 triệu

(Ghi chú: cập nhật đến ngày 01/8/2022; số liệu đã bao gồm 02 công trình trọng điểm của Trung ương qua địa bàn tỉnh Đồng Tháp là cao tốc Mỹ An – Cao Lãnh (1,44 triệu m³) và cao tốc An Hữu – Cao Lãnh (1,37 triệu m³), với tổng nhu cầu khoảng 2,81 triệu m³ cát).

Từ kết quả so sánh giữa nhu cầu cát và khả năng cung ứng cho thấy, riêng trong năm 2022 khả năng cung ứng của Tỉnh chỉ đạt khoảng **44,74%** so với nhu cầu.

Bên cạnh đó, Trong năm 2021 và năm 2022, dù nguồn cung ứng cát trong Tỉnh rất khan hiếm, UBND tỉnh Đồng Tháp cũng đã ưu tiên cung ứng cho công trình trọng điểm của Trung ương qua địa bàn tỉnh Đồng Tháp là dự án cao tốc Mỹ Thuận – Cần Thơ, với tổng khối lượng cung ứng ưu tiên 1.227.000 m³ cát.

II. Các khó khăn về cung ứng cát hiện nay

Trữ lượng khoáng sản (trầm tích cát sông) trên sông Tiền và sông Hậu ngày càng giảm dần, các khu mỏ được cấp giấy phép khai thác đến nay trữ lượng còn lại trong từng khu mỏ rất ít và thực tế một số giấy phép (mỏ cát) đã hết trữ lượng, đạt cao trình cho phép theo quy hoạch đã phải dừng khai thác.

Các giấy phép đủ điều kiện được UBND Tỉnh cấp gia hạn khai thác hiện nay không đủ đáp ứng nhu cầu của Tỉnh và sẽ giảm dần trữ lượng sắp tới bởi nhiều nguyên nhân (mỏ cát hết trữ lượng; mỏ cát đạt cao trình cho phép theo quy hoạch hiện tại...).

Nguồn cung cấp cát ngày càng không đáp ứng đủ nhu cầu, ngoài phục vụ các công trình đầu tư công của Tỉnh, của Trung ương qua địa bàn Tỉnh và trước nhu cầu đô thị hóa, các công trình ngoài nhà nước, công trình dân sinh cũng ngày

càng tăng, cần rất nhiều vật liệu để san lấp sắp tới, hiện nay cung và cầu đã mất cân đối rất lớn, khả năng đáp ứng phục vụ các công trình là hết sức khó khăn.

Thời gian qua, một số địa phương và Bộ Giao thông vận tải cũng đã đề nghị UBND tỉnh Đồng Tháp cung ứng cát cho các công trình bên ngoài tỉnh Đồng Tháp, tuy nhiên hiện tại nhu cầu của Tỉnh chỉ mới đáp ứng khoảng 44,74% (nhiều công trình sử dụng vốn ngân sách Trung ương, vốn ODA như: Tuyến ĐT845, dự án dự án Phát triển cơ sở hạ tầng tại tỉnh Đồng Tháp...đang thiếu hụt nguồn cát đã ảnh hưởng đến tiến độ thi công và giải ngân vốn đầu tư của Tỉnh), do đó việc Tỉnh cân đối để có thể cung ứng cát cho các công trình bên ngoài Tỉnh gặp rất khó khăn.

Bên cạnh đó, tình hình sạt lở bờ sông diễn ra nhiều vị trí, kể cả các sông rạch nội đồng không có khai thác cát. Trên sông Tiền, sông Hậu, tại những nơi có mỏ khai thác cát đều không có sạt lở bờ sông; ngược lại, qua khảo sát cho thấy các vị trí sạt lở bờ sông xảy ra tại các khu vực không cấp phép khai thác và tại các vị trí sạt lở cho thấy phía bờ đối diện hình thành các bãi bồi lấn ra sông làm thay đổi dòng chảy nhưng chưa được nạo vét, chỉnh trị kịp thời. Vấn đề này thời gian qua các cơ quan truyền thông, báo chí có nhiều bài viết còn chưa nhận định đầy đủ, khách quan về nguyên nhân sạt lở bờ sông, đã tạo dư luận xã hội bài tỏ sự không đồng tình, đây cũng là áp lực, khó khăn của Tỉnh, ngành chức năng liên quan, địa phương trong công tác quản lý, khai thác và cung cấp cát hiện nay và định hướng quản lý, khai thác trong thời gian tới.

Tóm lại, khó khăn lớn nhất hiện nay là công trình có sử dụng cát ngày càng lớn, trong khi đó nguồn tài nguyên cát ngày càng cạn kiệt, không thể đáp ứng nhu cầu thực tế.

III. Đề xuất, kiến nghị

Trên cơ sở thực trạng hoạt động quản lý, khai thác nêu trên và nhu cầu vật liệu san lấp, xây dựng sắp tới và để đảm bảo cung cấp vật liệu cho các công trình trọng điểm của tỉnh và các công trình Trung ương trong và ngoài tỉnh, UBND tỉnh Đồng Tháp kiến nghị Thủ tướng Chính phủ một số nội dung sau:

- Giao các tỉnh Đồng bằng sông Cửu Long (kể cả các tỉnh không có dự án đi qua) rà soát, huy động nguồn vật liệu san lấp để cung cấp đáp ứng nhu cầu chung trong khu vực, hoặc cục bộ trong thời gian ngắn hỗ trợ nguồn vật liệu cát san lấp cho các cao tốc của Trung ương, do hiện nay nguồn cung ứng của tỉnh Đồng Tháp không đủ để đáp ứng cho các công trình của Trung ương ngoài địa bàn tỉnh.

- Giao Bộ Giao thông vận tải chủ trì, phối hợp các Bộ, ngành Trung ương làm việc với UBND các tỉnh có dự án của Trung ương đi qua địa bàn, có trách nhiệm rà soát (cấp mới, cấp lại giấy phép khai thác cát, đất), đảm bảo nguồn vật liệu cung ứng phục vụ công trình qua trên địa bàn tỉnh mình.

- Giao Bộ Khoa học và Công nghệ sớm chủ trì, phối hợp Bộ Xây dựng đẩy nhanh nghiên cứu vật liệu khác thay thế cát nước ngọt (cát đồi, các nhiễm mặn, xỉ than....) để sử dụng làm vật liệu xây dựng, san lấp (theo quy định tại

Điều 30, Nghị định số 23/2020/NĐ-CP ngày 24/02/2020 của Chính phủ); rà soát, giảm các tiêu chuẩn, quy chuẩn về vật liệu san lấp, nhằm giảm áp lực phải cung cấp cát nước ngọt.

UBND tỉnh Đồng Tháp kính báo cáo Thủ tướng Chính phủ xem xét và chỉ đạo thực hiện./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- CT, các PCT/UBND Tỉnh;
- Các Bộ: GTVT, TNMT, NNPTNT;
- UBND các tỉnh ĐBSCL;
- Các Sở: XD, TNMT, NNPTNT tỉnh Đồng Tháp;
- Lãnh đạo VPUBND Tỉnh;
- Lưu: VT + NC/ĐT.XD.nhthu.

**TM. ỦY BAN NHÂN DÂN
CHỦ TỊCH**

Phạm Thiện Nghĩa